

מאורות שלום

העלון השבועי שלך

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך בן צבי משה

[/http://www.ohrshalom.net](http://www.ohrshalom.net)

מוצש"ק חברון – 19:40

הד"נ חברון – 18:56

info@ohrshalom.net

דומגים הם לפי שיעון קיץ

נר ה' נשמת אדם העלון לעילוי נשמת

אבג'אנובה רחל בת משה
אבודרהם דוד בן סלים
אורי בלה בת זאב
ארגוב מיכאלה בת בנז'ון
גבריאל דניאל בן אברהם
גולדברג אברהם בן יוסף
גיטמן אידה בת אנטון
גמח מוריס משה בן ברנרד
וינדרבאום אוה בת אנדרי
זילברמן אריה בן יוסף
טרקן איגור בן דוד
אלקיים רחמים בן יהודה
כהן זימבול בן משה
כהן שלום בן יצחק
נודלמן שמואל בן משה
סבו ליפא בן יעקב
פדלון יהודה בן אברהם
פיינברג זלטה בת לייב
פינקלשטיין חיים בן אריה
ליאוניד ליב בן קיבה
פקטורוביץ מריה בת ילי
קושניר נחום בן משה
רומנו מוריס בן יוסף
שפירא צילה בת מיכאל

ת.נ.צ.ב.ה

יש חדש

השיעור השבועי בפרשת
השבוע מתקיים בכל יום
חמישי בבית חב"ד בניני 400
בשעה 20:30 – הציבור מוזמן

שיעור חדש

זוגיות ומשפחה בכל יום
שני בשעה 20:30
בבית חב"ד בניני 400

תרומות והקדשת העלון
לעילוי נשמה

ניתן לשלוח לבית המדרש
אור שלום ת.ד. 88 קרית
ארבע מיקוד 90100
חשבון בנק הדואר מספר

אמר האדמו"ר כי הקללות שבפרשה הם למעשה ברכות גדולות ועצומות, בהיות הקללות מאירים באור יקר את האסור והמרחיק מהשי"ת, לבל יטעה בהם איש.

כי בידוע יצה"ר וסיעתו מלבישים את עצמם באור קדושה ובאצטלה של תלמיד חכם, כמובא בגמרא "כל הגדול מחברו, יצרו גדול הימנו" ועל כן יש ובאים לבלבול וחוסר ידיעה ברורה "להבדיל בין הטמא ובין הטהור", על כן תיקנה התורה דרך אזהרה להרחיק את עצמו מהסכנה שיש בקללות, כי נפש האדם מתרחקת מהיפך הברכה והטוב.

והוא שאמר זקני המהרי"א על הפסוק "ובשבעה דרכים תנוס לפניו" שהכוונה שאיש ישראל צריך לנוס משבע תועבות מידות רעות, אהבת רעות, אהבת תענוגים, אהבת כעס אש גבורות הגאווה שהוא אש זרה עבודה זרה, ושלא ילביש בענין זה חכמות והתחכמות.

לנוס מאהבת התפארות והתהללות, ומלגלות שבחיו להתפאר עצמו אני ואפסי, לנוס מנצחונם של גלויות ושל שובך קליפות לנצח ולקנטר, כנאמר במשנה "מאד הוה שפל רוח", ואז יש בכוח האדם הכשר לקיים את התורה וכל המצוות, לנוס מעצבות ועצלות כל היום דוה, דם הנידה דם עכור, המביא מיתה ויללה לעולם.

והנה מידות אלו מושרשות היטב בנפש האדם ויש שיחוש עצבות ומרירות בעוזבו את הרגליו הרעים הללו על כן צריך שידע בכל נימו נפשו וליבו שלא יפול בעצבות כשיחוש כי נחסרים ממנו מידות רעות אלו, כי אם יהיה שמח בחלקו בתורה והמצוות, יבין שגם המיתה היא עבורו חיים, ועל ידי השכלה זו ינוס מלהשביע את עצמו בתאוותיו בדרך "קדש עצמך במותר לך", עד שיקשר נפשו באור השכינה לייחד אורו יתברך.

וינוס ממינות ושנאת חינוס ויהיה לו אהבת ישראל גדולה, ויהיה בכוחו לסבול חירופים וגידופים ונפשו תהיה שפלה וישמח בחלקו באמונה שלימה, שאין שום תנועה שלא יהיה בו אלופו של עולם, אלה הם שבעה דרכים שתנוס מלפני הס"א והרע והקליפות ויהיה לך חיים.

מאורות המידות – מדוע פותחת פרשתנו בלשון "והיה"

פרשתנו פותחת: והיה כי תבא אל הארץ... וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה... ובאת אל הכהן וגו'. צריך להבין מהו הלשון "והיה" כי תבוא, למא לא כתוב "כי תבא" כמו שמצינו בתורה "כי תצא" וכמו "כי תבא בקמת רעך"

מבאר החתם סופר שלשון "והיה" זה לשון ציווי מיידי, אף שאין מצוות ביכורים נוהגת אלא לאחר ירושת וישיבת הארץ, מכל מקום בא להזהיר שיקיימוהו מייד לאחר ירושה וישיבה, והוצרך להזהיר על כך כיון שפרשה זו סמוכה למצוות מחיית עמלק שבסוף פרשת כי תצא, שמצווה זו הלא קיימו זמן רב מאד אחרי שנכנסו לארץ, כשלוש מאות שנה אחר כיבוש וחלוקת הארץ בימי שאול המלך. ולכן בא לומר שמצוות ביכורים אינו כן, אלא מייד אחרי כיבוש וחלוקת הארץ יקיימו מצווה זו.

ובייטב לב מבאר שבארץ ישראל יש שני טובות, לגוף ולנפש. לגוף היינו מצד מתיקות פירותיה. ולנפש, כי אויר ארץ ישראל מחכים. ובה משכן החכמה ורוח הקודש והנבואה, מה שאין כן בשאר ארצות. ובמשך הזמן אחרי שיושבים בארץ ישראל ניכר יתרון למי שהעיקר בעיניו מעדני הנפש. כי מי שהעיקר בעיניו מעדני הגוף ברבות הימים אחרי שבעו והרגילו מהם תתמעט עריבותה בעיניו.

אבל הצדיקים שכל תשוקתם היא לחזות בנועם ה' ולהתעדן מהזיו הרוחני, ככל שיאריכו ימיו יוסיף להרגיש נעימות וזיו ארץ ישראל. וזהו הלשון "והיה" שזה לשון שמחה, "כי תבא אל הארץ וירשתה וישבתה בה" - "שיהיה לך שמחה גם לאחר שתירש את הארץ ותשב בה הרבה זמן, זה יהיה לך אם התענוג שלך בארץ ישראל יהיה מהרוחניות שבארץ ישראל.

ובלקוטי ישראל מביא מספר יגל יעקב שפירש על פי הגמרא בכתובות: כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוקה, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוקה. וזהו הלשון "והיה" אותיות הויה לומר ששורה עליו שם הויה, "כי תבוא אל הארץ" שאז נחשב כעובד ה', מה שאין כן כשדר בחו"ל דומה כמי שאין לו אלוקה - שם הויה"ה.

מאוצר הברכה [פני זקן מעשר שני פ"ה]

"עשיתי ככל אשר צויתני" שהשמחה וטוב לבב מרוב כל, שאדם עושה המצוה בדביקות וחיות ושפע אור של המצוה היורד ומחיה כל בחינות השכלה של הנפש, אין בערך כל עולם הזה נועם ותענוג זה ממש טועם מאור עולם הבא בזה העולם. הרי מצוה אחת שעושה שקול כל המצות, וזהו עשיתי ככל אשר צויתני שמחתי ושמחתי כל העולמות משמחה ואור וחיות שפע המצות, ובזה עשיתי ככל אשר צויתני כל תורה כולה את עמך ישראל, הברכה שלהם הם שיתרבה בנים ובנות ממענה אלהי קדם דעת עליון.

מאורות היכל הברכה

"כי תכלה לעשר" כי תכלה מונח לפני גרש, בזכות צדקה ומעשר ישראל זוכין להארות יחוד ולמנוחה אף בגלות, אף שעדיין לא נתבטל הרע לגמרי, ואחר כך תכלה ותגרש את הרע לגמרי, והבן.

"ואמרת לפני ה' אלקיך בערתי הקודש מן הבית" כי הנותן צדקה ומעשר לעניים, שקול ככל מצותך אשר צויתני, כי זוכה לברך כל רפ"ח ניצוצין, ומעלה אותם לשרשם... והבן"

מחידה בשרונית

- א. מה נלמד מהמילים "היום הזה ה' אלוקיך מצוך לעשות?"
- ב. מה נלמד מהפסוק "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך?"
- ג. האם השחין במצרים היה לוח או יבש?
- ד. מדוע לא רצה משה לקלל את שבט שמעון?

בפרשתנו נאמר בעניין הברכות "יקימך ה' לו לעם קדוש כאשר נשבע לך וגו' (כח, ט), ולהלן אצל הקללות, לא נמצא היפך ברכה זו שלא יהיו ח"ו עם קדוש, שכל הברכות שבפרשה זו מפורשות שם להיפך ח"ו.

ונראה משום ש"עם קדוש" הכוונה הוא על הנקודה הפנימית של כל אחד מישראל אפילו הוא ח"ו בדיוטא תחתונה, בכל זאת יש בו חלק שאינו נפגם בשום אופן, כמבואר בתניא, שאפילו הפחותים מישראל ימסרו עצמם על קידוש ה', לבלתי עבוד ח"ו עבודה זרה ולא ימירו את דתם משום דאז מתעוררת בקרבם הנקודה הפנימית של ישראל. וכן אמרו צדיקים על הפסוק (תהלים לז) "ועוד מעט ואין רשע" שלכל אחד מישראל יש בו מעט שאינו בבחינת רשע.

לכן לא שייך לומר ההיפך מברכה זו של "עם קדוש", שהיא מציאות אמיתית, שנשארת תמיד בחינה זו של עם קדוש. וזה הענין שאמרה תורה (יתרו יט, ו) "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", "השוותה תורה ענין של "גוי קדוש" למלכות וכהונה. כמו שמלכות וכהונה עובר בירושה מדור לדור, כמו כן ענין של "גוי קדוש" עובר בירושה מדור לדור, וזהו ענין של פנימיות קדושת ישראל.

וזה הוא שכתב הרמב"ן כאן שנאמר "כאשר נשבע לך", הכוונה על שבועת הברית אשר כרת עמהם בהר סיני על כל הדברים האלו, כי שם נאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" הרי שהשוה ענין של "גוי קדוש" האמור בהר סיני להברכה של "עם קדוש" האמור כאן.

מעשה רבותינו מקאמארא

רבי אלכסנדר סענדר מקאמארא זצוק"ל

רבנו בהיותו בדרכו, בנוסעו לבקר אצל ידידיו וחסידיהו בהונגריה, בעיר אויהעל, נלב"ע במוצאי שבת אחר סעודת מלוח מלכה אור ליום א', כ"א מנחם אב תקע"ה.

הגאון הצדיק ר' משה טיטלבוים זצ"ל בעל "ישמח משה" הספידו מספד גדול, כי מלבד שהיו ידידים בנפש, נשבר לבו בראותו איך הזדעזע פעמיים, כמו בחיים חיותו, כאשר עורר לפניו רחמים על בנו יחידו בן העשר שחלה מרוב געגועים וצער והיה בסכנת נפשות.

המכתב הדחוף על מחלת בנו נתקבל ביום א' בבוקר לאחר פטירתו, בעודו מוטל על הארץ לפני הטהרה, וכשנסתלק הגה"ק ה"ישמח משה" גנזוהו אצל רבנו, ואוהל אחד נבנה על קברי שניהם, זכותם תגן עלינו.

רבנו השאיר אחריו ספרים רבים בנגלה ובנסתר שצווה להדפיסם אחר פטירתו, ולקרוא להם, "זכרון דברים" ב' חלקים חלק א' דרשות חלק ב' שו"ת, אלא כשגדל בנו והתחיל לסדר את כתביו, ראה והנה אבד חלק הארי מכתבי אביו, ונותר "זכרון דברים" בלבד.

כתב יד ספרו של רבנו נשאר מונח אצל חתנו הרה"צ ר' אברהם בן הרה"ג ר' אשר, ולא השגיח עליו ונגנב ממנו הרבה דרשות ודרושים נפלאים, ולא נשאר אלא זכרון דברים.

רש"י הלך לו וברח למדבר לוד, ונחבא במערה אחת, הוא ורבי אלעזר בנו. קרה להם נס, ויצא להם חרוב אחד ומעיין מים אחד. אכלו מאותה החרוב, ושתו מאותם המים. ואליהו ז"ל, היה בא אליהם ב' פעמים בכל יום, ולימד אותם. ואיש לא ידע מהם. - יום אחד היו שואלים החברים בבית המדרש, נאמרו, קללות שבתורת כהנים, הם כנגד בית ראשון. קללות שבמשנה תורה, הם כנגד בית שני והגלות האחרונה, והנה בקללות שבתורת כהנים, יש בהן הבטחות ואהבת הקב"ה לישראל, שכתוב, "וזכרתי את בריתי יעקב" וגו'. וכתוב, "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם" וגו'. והקללות שבמשנה תורה, אין בהן הבטחות, ואין בהן נחמה כלל, כמו שכתוב בקללות הראשונות. ולא היו יודעים לישוב את זה. אוי על חסרונו של בר יוחאי, שחסר לנו. ואין מי שיודע ממנו. ואם היו יודעים אין רשות לגלותו.

ר' יוסי ב"ר יהודה, קם יום אחד בבוקר, ראה כל אלו העופות שהיו מעופפות, ויונה אחת הלכה אחריהם, קם על רגליו ואמר, יונה יונה הנאמנת, מימי המבול, הצורה של העם הקדוש כי ישראל נקראים יונה, לך יפה לך נאה, לכי ועשי לי שליחות אחת לבן יוחאי, במקום שהוא שם - היונה טובה וקמה לפניו. כתב מכתב אחד, ואמר מה שאמר. והיונה קמה ולקחה המכתב בפיה, והלכה לר"ש, ושמה המכתב בכנפיה. הסתכל ר"ש באותו המכתב, ובכה, הוא ור' אלעזר בנו. ואמר, בוכה אני על שנפרשתי מן החברים, ואני בוכה, על דברים אלו שאינם נגלים להם. מה יעשו הדורות האחרונים אם יסתכלו בזה.

בתוך כך בא אליהו ז"ל. ראה שבכה. אמר, בשליחות אחרת הייתי מוכן עתה, ושלחני הקב"ה לשכך את דמעוטיך. אהה רבי, אהה רבי, לא היה צריך עתה לגלות דברים אלו לצדיקים. - אבל כך אמר וכו': אבל כך אמר הקב"ה בקללות הראשונות יש ל"ב פסוקים, וכולם הם כנגד שבילי התורה. דהיינו ל"ב שבילי החכמה. בקללות אחרונות יש בהן ג' פסוקים, כנגד ג' פרשיות ודרכים שבתורה, בגלות הראשונה של בית ראשון עברו ישראל השבילים הסתומים האלו שבסתר, שאין עונם גדול. ע"כ נגלה עונם ונגלה הקץ שלהם, והנחמה וההבטחה שלהם. בגלות האחרונה של בית שני, עברו ישראל ג' פרשיות שהם הדרכים הגלויים, שעונם גדול. ע"כ סתם עונם, וסתם הקץ שלהם, ואין כתובות בהם, הבטחות ונחמות. - אדהכי עבר חד וכו': בתוך כך עבר רוח אחד, והפריד ביניהם, ועלה אליהו בגלגל של אש. ונשאר ר"ש, ובכה, וישן בפתח המערה. בתוך כך בא אליהו ז"ל, אמר, קום ר"ש התעורר משנתך. אשרי חלקך, שהקב"ה רוצה בכבודך. כל ההבטחות והנחמות של ישראל כתובים באלו הקללות.

מאורות הסיפור החסידי – חינוך מתוך מחשבה

בזמנו של ה"חפץ חיים" זצ"ל נתפס תלמיד אחד שהיה מעשן בשבת בסתר, ונעשה מזה רעש גדול כיון שלא היה מצוי כלל שיהודי יעז לחלל שבת. באו ל"חפץ חיים" ושאלוהו מה לעשות עם הבחור, האם לסלקו מהישיבה או להשאירו. הזמין ה"חפץ חיים" את הבחור לחדרו ודיבר עמו כעשר דקות, והבחור יצא מחדרו של הרב כשהוא בוכה ומתחרט. איש לא ידע מה היה תוכן השיחה של ה"חפץ חיים" עם הבחור, והעניין נשאר סתום זמן רב.

לאחר שנים סיפר אחד הרבנים החשובים את המעשה בפני קהל, ובסיום דבריו אמר "חבל מאוד שלא שאלנו את הבחור מה אמר לו ה"חפץ חיים", כדי שנלמד מזה כיצד לעזור לבחורים". בתום הדרשה, התפזר הקהל איש איש למקומו, מלבד יהודי מבוגר שנשאר באולם כשראשו מורכן על כסא.

ניגש הרב להקיצו כי חשב שהוא ישן, אך גילה להפתעתו שהיהודי התעלף. מיד שפך עליו מים וטיפל בו עד ששבה רוחו אליו. הרב שאל את האיש מדוע התעלף, שמא איננו חש בטוב, אך האיש השיב שהרב גרם לו להתעלף כאשר סיפר בדרשתו על הבחור שהיה אצל ה"חפץ חיים" תמה הרב ושאלו מה קשר הסיפור אליו?

השיב לו האיש, שהוא בעצמו היה הבחור שהרב סיפר עליו. הרב שהתרגש מאוד התחנן בפני האיש שיספר לו מה באמת אמר לו ה"חפץ חיים", וכיצד הצליח להשפיע עליו. ענה האיש ואמר: כשנכנסתי אל ה"חפץ חיים", הוא לקח את ידי והחזיק בה בחמימות בשתי ידיו, הסתכל בתוך עיני במבט של חמלה ואהבה רבה, והתחיל לבכות ולומר: אוי שבת קודש! אוי שבת! כך בכה ה"חפץ חיים" במשך עשר דקות.

באותם רגעים רעדתי וחשתי בזרם של קדושה שעובר בתוך גופי, פרצתי בכבי והתחרטתי מעומק הלב על מה שעשיתי וקיבלתי על עצמי תשובה שלמה עד היום הזה. לכן כשיספרת את המעשה התרגשתי מאוד, כי נזכרתי במעמד המרגש עם ה"חפץ חיים", ולכן התעלפתי.